UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

U ante A

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

Iliacū bellū interitū iuſſu dei cū oī ſuoꝝ coetu ⁊ ſacris miſſis tris liberos in italia ꝓcreauit Tyburtū Coꝛacē ⁊ Catyllū q̄ expulſus ex oppido haud longe ab vꝛbe roma poſito veteribus ſicanis a nomine Tyburti maximi filij oppidum vocauerunt. Priſcianus tamen cum i latino ſcribit.
Tyburs.tis.gñis oīs: vel hic ⁊ hec Tyburtis ⁊ hoc tyburte: qđ eſt ex Tybure. Sue. Inchoauit aūt aque ductū regiōe tyburti. Hoꝛa. Picenis cedunt pomis tyburtia ſucco.
Tyburtinus.na.num.pe.pꝛo. quod eſt ex tyburto.
Tycha fuit Heſiodo.teſte nympha filia oceani ⁊ Tethyos.
Tydeus cū accentu in pꝛima fuit filius Oenei regis Calydonię ⁊ Euryboeę vir foꝛtiſſimus qui Thebanos oēs ad qđlibet certaminis genus vicit. Idem fit patronymicū Tytides. Nā Diomedes tytides dictus eſt qui fuit filius Tydei.
Tymoetes: fuit regis pꝛiami filius.
Tympanū inſtrm ex vna parte planū: mēbꝛana clauſum intus vacuū: qđ baculo pulſat̄. Eo vti ſolebāt in ſacrificio matris deū. Eſt ⁊ tympanuꝫ vehiculū tectū vt inq̄t. Ser. ſiue vt aliq̄ putāt teſtudo ſupꝛa radios. Radij dñr in media parte rotaꝝ Uirg. Hinc radios triuere ratis: hic tympana plauſtris. Itē tympanū accipitur pꝛo machyna tractoꝛia quę rota vocatur vt Uictru. ait: ad hauriendam aquā celeritate quod hoībus calcantibus verſatur ad hoꝛtos irrigandos ⁊ ſalinas vtile. Ply. lib. xxxiij. accipit pꝛo vaſe eſcario.
Tympaniſta q̄ tympana pulſat. Tympaniſtria vo mulier tympanū pulſans. Sydo. lib. j. epi. Tympaniſtria pſalteria canit.
Tympanizo.as. tympana pulſo. Sue. de Aug. Et aſſenſu maximo compꝛobauit verſuꝫ in ſcęna pꝛonunciatū de gallo mr̄is deū tympanizāte: vides ne vt cinędus oꝛbē digito temperet.
Tympanites.pe.pꝛo. genus hydropiſis eſt.
Tymber nomē viri: ⁊ nomen fluminis. Tymbꝛa troadis cāpus ꝑ quē fluit tymber fluuius in ſcamādrū. Ibi ⁊ tēplū tymbꝛei Apollinis eſt. At thymbꝛa cum. h. hęrba aromatica. Uirg. li. iiij. ge. Grauiter ſpirantis copia tymbꝛę.
Tyndarus fuit Oebalie rex: pr̄ caſtoꝛis ⁊ pollucis clytēneſtrę et helenę. Hinc tyndarides: ⁊ tyndaris patronymica.
Typhō.onis. ⁊ typhos typho. ⁊ typheus.ei. dictio triſyllaba eu. diph. in vltima habens. Inde Typhois.idis. vnus e gigantibus terrę ⁊ titani filius cuius pꝛima coꝛripitur. Sene. Non tam ferum typhone neglecto ioue irata tellus ędidit quondam parēs. Luc. Conditus inarimes ęterna mole typhęus. Quando vo deriuatiuū eſt diuiſa diph. pꝛonunciatur. Uirg. Nate patris ſūmi qui tęla typhęa tēnis. Eſt ⁊ typhon vētus turbulentus a typhone dictus ⁊ capitur pꝛo fulgure. Typhonas etiam vocant fumigantes globos ⁊ figuras quaſdaꝫ nubium metuendas: ⁊ ibi pꝛima pꝛoducitur.
Typus latine dici pōt. foꝛma. figura adumbꝛatio. exēplar. Hinc ꝓtypa dicta ſūt opa q̄ añ typos facta ſunt. Ectypa: q̄ ex ipſis ſūt foꝛmata. Archetypus pꝛima ⁊ pꝛincipalis foꝛma. Ply. dibutades pꝛimas pſonas tegulaꝝ extremis imbꝛicibus impoſuit q̄ inter initia ꝓtypa vocauit poſtea idē octypa fecit.
Tyrannus per duplex. nn. apud veteres in bonā partē dicebat̄ dñs qui plenā hēbat: in ſubditos ptātē. vñ trogo teſte. Queq̄ꝫ ciuitas ⁊ gens rerūp. īperiū ab initio pęnes reges hēbat: quos ad hmōi faſtigiū maieſtatis nō ambitio popularis ſed ſpectata inter bonos moderatio ꝓuehebat qui ⁊ tyranni ob foꝛtitudinē vocabāt̄. vñ Uirg. Pars mihi pacis erit dextrā tetigiſſe tyrāni. Sꝫ creſcente malitia cū ſupbe reges regnare cępiſſent tyrāni nomē ad illos ſolū reſtrictū eſt qui per inſolentiam īperij viribus abutebant̄. Quidā etiam tyrannos dici putant a tyrrhenię gentis pꝛęcipua crudelitate.
Tyrannis.idis. ſęuum ac violentum imperium. Iuue. Quid nero tam ſęua crudaq̄ꝫ tyrannide fecit.
Tyrānicus.a.um. qđ eſt tyrāni tyrānice crudeliter. violenter.
Tyrānoctonus: latine dꝛ tyrānicida: q̄ tyrānū occidit ab tyranno ⁊ κτεινω interficio: quē an liceat interfici legat̄. Ci. li. iij. of. nā nomē ipm declarat q̄d mereat̄ cū ab tyrijs ſuperbiſſime ⁊ iniquiſſime dominantibus ſit deductum vel a verbo ꝑ metatheſin litterarum: quod ſignificat lacero: tero: interimo de bonis non loquimur: ſi reperiantur.
Tyros quondā vꝛbs phęnicię q̄ eſt in ſyria. Julius pollux lib. j. τυριοι λεγουσι νως ηρακλης ηρασθη νυμφης ετωι τωριου τορος δὲ ηντηνυμφη τουνομα ειπετοδιαρατω ηρκλει και κυων καταδητον παλαι ον νομον iō tyrus dicta eſt. Quo ēt noīe dicta eſt inſula. Alexandri magni operibus continenti annexa clara vꝛbibus leptiutica. Gadibus ⁊ carthagine nūc oīs eius nobilitas ꝯchylio ⁊ purpura cōſtat olim ſarra nuncupata vt ait. Hel. Uñ ſarranum oſtrū dꝛ ⁊ oſtrū tyriū ⁊ purpurā tyriā dicim⁹. Phęnices accolę fuerūt maris rubꝛi dicti a palma cuius regio plena erat Palma enī phęnix dꝛ. Hinc terremotu pulſi in maritimā ſyrię ſe ꝯtulere ꝯdita vꝛbe. Sidonē a piſce appellarūt. Eam ſyrij vocabant ſarram lingua ſyra piſcis ſear dꝛ. Poſtea cōdidere tyrū in ipſo mari pꝛopter merces. Tyros etiaꝫ gręcę: latine caſeus. Tyrius.a.um. quod eſt a tyro inſula. Et ponitur pꝛo purpureo. Tibul. Quid tyrio recubare toꝛo.
Tyrianthina. veſtis violacea purpurea: ab ianthino. ideſt violaceo coloꝛe ⁊ tyrio hoc eſt purpureo.
Tyrrus nomen pꝛopꝛium paſtoꝛis cui vt ait Uirg. Regia parēt armenta ⁊ lata cuſtodia credita campi.
Tyro nouus miles ⁊ foꝛtis ad militiā exercendā. Cui⁹ diminutiuū eſt tyrūculus. Refert̄ quoq̄ꝫ ad oēm artē. Uñ ⁊ pꝛo gladiatoꝛe rudi adhuc in diſciplina gladiatoꝛia accipit̄. Sue. in Cęſ. Tyrones neq̄ꝫ in ludo neq̄ꝫ ꝑ laniſtas. Sic adoleſcentes qñ togā ſumebāt ⁊ barbā ponebāt eloquētiāq̄ꝫ ī foꝛo auſpicabant̄ tyrones dicebant̄. Et illa p̄ma actio tyroniū. Sene. lib. iij. decla. Ille in foꝛo pꝛimuꝫ dicturus. Tyro dictus eſt. A Hieronymo tyrociniū rudimētū: ⁊ tyrocinatio: q̄ recētes diſciplinas tyrūculas appellat. Ab eādē ſilitudine. Canis adoleſcētioꝛ tyrūcula dꝛ. Col. li. viij. qm̄ tyrūcula nec recte nutrit ⁊ educatio totius habitus aufert incrementuꝫ. Ply. in epi. ſe trunculū dicit q̄ſi rudem in cognitione ſignoꝛum. Tyrocinij die induebantur toga: quę pura eſt cognominata. Fuit etiaꝫ tyro vt inquit Juſti. lib. xviij. Nomen pꝛopꝛiuꝫ patris Didonis qui ab alijs Belus vocatus eſt.
Tyrrhenos.ro. etruſcos appellāt atq̄ꝫ tuſcos: gręci vo hoc eos noīe noīarunt a Tyrrheno atis filio q̄ ex lydia colonos hac in regione dimiſit. Atys enī ex ꝓgnatis herculis ⁊ omphales vnus cū ſterilitate ac ſame pplm emittere cogeret̄. e. duobus filijs ſoꝛte iacta: lydū q̄dē regni ſucceſſoꝛeꝫ tenuit. tyrrheno āt maioꝛē applicans pplm foꝛas abire iuſſit: hāc ille ingreſſus oꝛam de ſuo nomine vocauit tyrrheniam. A cuius gentis pꝛęcipua crudelitate tyranni ſunt dicti.
Tyreſias ē quoꝛūdā latinoꝝ hoīuꝫ cacographia. i. mala rō ſcribēdi q̄n ꝑ ei ſcribit̄ ī p̄ncipio. τειρεσιας τειρεσιου μαντις εσι ωσεφη σουιδας. hic igit̄ Rex thebanus ⁊ augur de quo Ci. li. v. tu. meminit cęcatus fuit ira iunonis. Cui iuppiter ſcire futura ꝯdit: crimēq̄ꝫ leuauit honoꝛe. ſcribit Stra. Tireſię monumētū fuiſſe in tylphoſio mōte boetię iux̄ fontē Tylphoſam vbi ꝓfugus diē ſuū obijt. Ibi thebani ciues ſepulto diuinos honoꝛes tribuere. Iuue. Cū cęcū dicere vellet dixit tireſiaꝫ illo verſu. Nec ſurdū nec tireſiaꝫ queq̄ꝫ eē deorū. Hic habuit filiam nomine manto. q̄ oppidū in italia condidit quod poſtea ab ocno eius ex tyberino tuſcoꝛū rege filio mātua a matris nomine nūcupata ē. id tamē gręci negāt.
Tyrſis: ambitus muroꝛum ⁊ viarum per quem curri poteſt ſic dictus q2 tyrrheni pꝛimi inuenerunt.

Littera uocalis ē quę ſepe in cōſonātē tranſit. ⁊ mō vim ſimplicis hꝫ: vt Uirgi. At venus haud aīo neq̄q̄ꝫ exterrita mr̄. mō ꝓ duplici cōſonāte ponit̄ vt cupiui. cupiuerā in q̄bus. i. añ. u. cōſonātē poſita ꝓducit̄. ⁊ eadē ſubtracta coꝛripit̄ aliqñ. u. conſonās ꝓ vocali coꝛrepta ponitur. Hoꝛ. in epo. Niueſq̄ꝫ deducūt nūc mare nūc ſyluę. Interdū a vocali trāſit ī ꝯſonātē. vt nauta nauita gaudeo gauiſus. qñq̄ꝫ amit

tit vim lr̃e:cū poſt.q.ipſuȝ.u.ponit̃. Nã non ꝯſonans eſt: vt aliqͤs:hoc idē patit̃.inter.g.ꝛ aliq̃ȝ vocalē vt ſanguis lingua Idē fit añcedente.ſ.vt ſuauis ſuetus.Tranſit quoq̃ȝ ꝑ deriuatiões in.a.vt veredus veredarius. In.e.vt põdus ponderis deierat ꝑ deiurat.Antiq̄ ẽ auger ꝑ augur dicebãt Silr̃ i his q̄ a tertia ꝯiugatiõe naſcũt̃ quotiẽſcũq̃ȝ.n.ꝛ.d.ipꝫ.e.ſequebãtur loco.e.u.ſcriptitarũt: vt faciũdũ ꝑ faciẽdũ. In.i.correptã noĩum habẽtiũ vltimã ſyllabã deſinẽtẽ in.u.cũ vbis:ſiue pticipijs:at cornu corniger ꝛ cornicen.Arcus arcitenẽs:fatũ fatidicus.aurum aurifex. Luctus luctificus:fluctus fluctiuagus: magnus magnific⁹:opus opifex.Scribebãt etiã antiq̄ carnufex pro carnifex: ꝛ lubens pro libens:peſſumus ꝑ peſſimus.

Vacca.per duplex.cc. Bos fẹmina.Cuius diminutiuũ eſt.Uaccula.Uirg.Uaccula nonnunq̃ȝ ſecreta cubilia captans. Uaccinus.a.um.pe.pro.quod eſt ex vacca.Ply.lib.xxiiij. Cortex illinitur decoctus lacte vaccino.

Vacerra.vecors ꝛ veſanus dicitur.Quo etiã noĩe accipitur ſtipes ad quem ligantur ẹqui in ſtabulo.Col.Clathrorum genus vacceras appellat q̃bus e robore factis cauẹ muniunt̃. Nam lib:ix.de vinarijs faciendis ſic inquit:vbi neutrum patrifamiliẹ conducit rõ poſtulat vacerris includi:ſic enim appellat̃ genus clathrorũ. Idq̃ȝ fabricat̃ ex robore quẹrceo.

Vaciniũ.a quibuſdã flos d̃r:a quibuſdã viola ſeu hyacinthus. Uirg.Alba liguſtra cadunt:vacinia nigra legunt̃.Ply. Ipꝫ inter arbores numerat.Et li.xvj.Uacinia italiẹ in aucupijs ſata Galliẹ v̾o ẽt purpurea tingendi eã ad ſeruoꝝ veſtes.

Vacillare eſt ꝓprie icõſtãter eẽ ꝛ q̃ſi alternatim mouere.Quintil.Eſt ꝛ illa indecora in dextrũ ac leuũ latus vacillatio alternis pedibus ĩſiſtẽtiũ.Utiq̃ȝ ꝛ naues vacuẹ dñr vacillare.Ci.tyroni.Accepi tuã ep̃lam vacillãtibus litterulis.i.non recte ꝓualitudine ſcriptis.Et in phil. In gallia mutilatũ ducit exercitũ cum vna legione ꝛ ea vacillante.Transfertur etiaȝ ad animum: vt apud iuriſconſultos de fide teſtis vacillãte: qui inconſtantia ꝛ diuerſa teſtimonia dixerit.Cice.li.iij.offi. Juſticia vacillat vel iacet potius.

Vaco.as.do.operã: ꝛ cõſtruit̃ cũ dtõ: vt vaco ſapiẹ vaco rei diuine. Interdũ vacare ſig̃t vacuũ eſſe.Et mõ abſolute ponit̃ Plau.in caſi.Fac vacẽt ẹdes. Cẹſar. Id ea maxĩe rõne fecit q̃ noluit eũ locum: vñ heluetij diſceſſerant vacare . Mõ cũ abltõ: vt boni viri dant operã vt ꝑturbatiõib⁹ vacẽt. Uirg. Hoſte vacare domos:ſedeſq̃ȝ adſtare relictas.Ci. Nullũ eſt tp̃s q̃ iuſtitia vacare debeat.Mõ ꝓpoſitõeȝ accipit: vt vacas a labore vacas a cõponendo. vacas ab occupatiõe. Interdũ ſig̃t ad nihil vtile eſſe:ſupabundare ſuperfluũ eſſe q̃ ocioſuȝ eſſe videat̃ qd̃ ſuperabũdat: ſȝ nõ niſi in tertia ꝑſona.Aug.li.iiij.cõ. Nõ vacãt tp̃a:nec ocioſe voluunt̃ ꝑ ſenſus nr̃os. Idẽ Uacent op̃a miſericordiẹ.vni inſtent ſciẹ. Impſonalr̃: quoq̃ȝ ſig̃t eſt ociũ: vel vacuũ tp̃s eſt.Uirg.Sȝ ſi tãtus amor caſus cognoſcere nr̃os ꝛ vacat annales noſtrorum audire laborũ. Juue.Si vacat ꝛ placidi rõnẽ admittitis ẹdã.i.ſi ociũ eſt: quoq̃ȝ ponit̃ ꝑ curẹ eẽ.Quintil.Et cui eſſe diſerto vacet.Uacare pp̃lo eſt operã pp̃lo dare ꝛ inſeruire.Aliter vacare pp̃lo ſig̃t liberũ eſſe a pp̃lo populariq̃ȝ iudicio. In quẽ ſenſum.Ci.videtur lib.ij.tuſ.accipere cũ ait. Amplitudinẽ animi pulchriorem futuram ſi nõ ſit ſubiecta populi iudicio:ſed vacuam ab eo ſe ipſa contentam non captantem plauſus ꝛ auras populares. Huius verbi compoſitum eſt interuaco.

Vacuus.a.um.ꝛ inane: ꝛ magnũ ſig̃t.Uirg.Saltibus in vacuis erant. Idem.Uacua atria ditis. vnde vacuum aerẽ dicimus q̃ vacua omnia impleat. Nihil enim pati natura vacuũ poteſt.Unde ꝛ inanem vocamus aerem. Lucre. Longum per inane reſoluit. Inde fit ſuperuacuus.

Vacuo.as.ꝛ vacuefacio idem ſignificant:ſic ꝛ euacuo.

Vacciẹ.ꝛ Uaccieni.Uide in dictione varri.

Vacuna.pe.ꝓ.a vacãdo dicta ẽ dea q̄ pręeſſe vacãtibus ꝛ ocioſis putabat̃.Cui cũ agricolẹ a laboribus ruris vocarent: vt poſt ꝑceptos fructus requieſcerẽt ꝑ hyemẽ vota ſoluebãt et ſacrificabant.vñ Ouid.lib.vj.faſt. Nam quoq̃ȝ cũ fiunt antiquẹ ſacra vacunẹ:ante vacunales ſtantq̃ȝ ſedentq̃ȝ focos.

Vado.is.ſi.ſum.iter facio quaſi viẹ do.Uirg.Uadimus ĩmixti danais.Aliq̃ñ vadem pręſto. Huius compoſita ſunt.Circũuado q̃ eſt in vadendo circũdo.Ply.lib.ix. Hi redeuntẽ circũuaſere noctu.Euado.inuado.ꝛ peruado.pe.pro. Liui. Cũ ex eo pauor ac trepidatio totam vrbem peruaſiſſet.

Vadũ:fundũ fluminis lacus maris.ꝛ cuiuſcunq̃ȝ aq̄ per qd̃ via dat̃.Ply. Lignũ vado hẹrebat. Hinc vaduȝ quoq̃ȝ appellat̃ locus q̄ ꝑꝑ breuitatẽ aq̄ pedibus trãſiri põt: vñ ꝓuerbiuȝ eſt. Inuado eſt ꝑ eo qd̃ eſt intuto eſt. Nã vt in fundo ꝑiculũ ꝯſiſtit:ita inuado eſt ſecuritas.Ter.in an.Oĩs res inuado eſt.

Vado.as.per vadũ eo.Pap.Flumine publico interueniẽte via ꝯſtitui põt:ſi aut vado trãſiri põt aut ponteȝ habeat.Secus aũt ſi vadari ſed pontonibus traijciatur.Sol.nus flumẽ qd̃ ꝑꝑ breuitatem facile vadari poterat. Huius prima cor.Ouid. de reme. Jamq̃ȝ vadaturus lectica prodeat inquit.

Vadoſus.a.um.vt vadoſus amnis qui frequentia habet vada que tranſiri pedibus poſſunt.

Vadis primo.deinde ꝑ ſyncopẽ vas dictus eſt ſponſor alterius in re capitali vt inquit Feſtus.Ci.lib.ij.offi.Factus eſt alter vas eius ſiſtendi vt ſi ille non reuertiſſet:moriendum eſſet ſibi. Inuenitur etiam pro quolibet fideiuſſore: qui pro alio vadimoniũ promittit certo die affuturus.Dictus vas q̃ qui vades dederit vadere ei.i.diſcedere interiȝ liceat. Hora. Ille datis vaſibus qui rure extractus in vrbem eſt.

Vadimonium eſt ſponſio quẹdam ſiſtendi comparendiq̃ȝ in iudicio ad diem pręſtitutã ꝑ ſe vel ꝑ aduocatos qd̃ deſerere nõ licet.Sene.Uadimoniũ ꝓmittimus ꝛ tñ diſerit̃.Ci.ꝓ Quintio.Ad vadimonium non venit qui tibi pręſto ſꝑ fuit. Non dubitaui inquit cum vadimonium deſertum eſt.

Vadium.ij.idem quod vadimonium.

Vador.aris.verbũ cõ.ſm Priſ.ſig̃t fideiubeo vadio obligo vadari reus d̃r: ꝛ vadimoniũ ſiſti quotiens aliquis ꝑ alio ſpondet vt in iudiciũ veniat ꝛ ſiſtat̃.Differre vadimonia eſt ꝓrogare tp̃s ſiſtẽdi alterius in iudicio quotiẽs ſpõſio facta eſt.

Vadimonis.lacus eſt in quo fluctuãt inſulẹ: de quo Ply.Cecilius q̄dã ep̃la ſic ſcribit.Exegerat ſocer meus vt amerina ſua ꝓdia inſpicerẽ:hẹc perambulanti mihi oñditur ſubiacens lacus noĩe vadimonis. Uadimonis lacum intelligunt q̄ agro viterbienſi feruet ſcatetq̃ȝ ſulphureis aquis.

Vẹh ĩteriectio in his rebus q̄s execram⁹: vt vẹh miſero mihi. Et diphtõgat̃ vt differat a ve q̄ mõ ẽ ꝯiũctio diſiũctiua vt dies nocteſue.mõ hꝫ vi augẽdi: vt vet⁹ vehemẽs quoꝝ alteꝝ ab ẹtatis magnitudine cõpoſitũ eſt. Alteꝝ a mentis vi atq̃ȝ ĩpetu dictũ ẽ. Mõ hꝫ vim diminuẽdi: vt ve grãdis ve iouis.i.male grãdis:hoc ẽ ꝑuus minutuſq̃ȝ: ꝛ ꝑuus iuppiter. Ue enĩ ſyllabã rei ꝑuẹ veteres ꝓponebãt.vñ apd̃ Auſoniũ: ve grãdes meſſes legim⁹.ꝓ ꝑuis.Et apud Uarr.in re ruſ.Oues ſiũt ve grãdes atq̃ȝ imbecillẹ.Silr̃.Ply.li.vij.Corpore veſcos eẽ: ſȝ eximijs virib⁹. Mõ ẽt hꝫ vim ꝓuatiuaȝ: vt vecors: q̃ſi ſine corde ſine prudentia.Econtrario cordatus dicit̃ prudens.

Vẹnũ ꝑ ſupino v̾bi vẹneo: vt vẹnũ ire: vl̃ vẹnũ irẽt ꝛ hmõi:nobis lȝ vti queãdmodũ ꝛ peſſum vt peſſum ire ꝛ peſſuȝ ibit et ſilia.vñ ꝛ peſſundo.Sal.in iug.Quippe cui oĩa vẹnum ire in aĩo hẹſerat. Liui.li.iij.Tũ ẽt legẽ fecerũt ſanciẽdo vt q̄ tribunus plebeis ẹdilibus iudicibus decẽ viris nocuiſſet eius caput ioui ſacrũ eſſet.Familia ad ẹdẽ cẹreris liberi libereq̃ȝ venum irent.Sciẽdũ eſt q̃ dicimus: vẹnũ ire:nõ vẹnũ iri:ſicut vapulatũ ire nõ iri: q: ſꝑ ſunt paſſiuẹ ſignificationis ne duo paſſiua copu'ent̃. In cẹteris v̾o quẹ ambigua ſunt q̃ actiue ꝛ paſſiue accipi poſſunt:ad diſtinguẽdũ ſenſum accõmodamus infinitũ:hoc vel actiuũ vel paſſiuum: vt video te amatũ ire vel iri: q: talia ſpina ſũt ancipitis ſignificationis.

Vẹnũdo.as.ex vẹnũ ꝛ do.ſequit̃ tam in p̃to q̄ȝ in ſupino do.niſi q̃ in p̃to pluſq̄ȝ ꝑfecto: vẹnũdaſſem ꝛ vẹnundaſſe dicimus Ply.li.xxxv.Octoginta talẽtis vẹnũdatas:hinc vẹnundatio ꝑmutatio reꝝ ꝛ contractus ex conuentione proueniens.

Vẹndo.is.ex vẹnũ ꝛ do ſm Apul.abiectis.u.ꝛ.m.Et conſtruit̃ cũ abltõ ſi exprimat̃ preciũ rei q̄ vẽdit̃: vel cũ gtõ tãti quãti ꝛ hmõi cum ſũt ſine ſubõ.Plau.in mer.Uiginti minis opinor

poſſe me illã vendere. Ci.lib.iij.offi. Uendo meū non pluris q̃ ceteri: fortaſſe ē̃t minoris cū maior eſt copia: qḋ ſi addanť ſubſtãtiua ſtatim in abltõs reſoluunť: ⁊ ſicut nõ dicimus: q̃to vẽdidiſti: ſed quãti. ita nõ dicimus. q̃ti ꝓtij vẽdidiſti: ſed q̃to ꝓtio. Uar. tñ abltõ vſus ē ſine ſubſtãtiuo cū ait. Ueneūt ꝑꝑ penuriã magno. Huius cõpoſitū eſt diuendo.

Vendax. qui facile ſeu libenter vendit. Cato de re ruſ. Patrem familias vendacem ⁊ non emacem eſſe oportet.

Venditarius qui vẽdere ſolet Plau. in ſti. Linguã venditariã.

Vendito.as. ſepe ſeu continue vendo. Plyn. lib. xxij. Hec eſt q̃ Ariſtophanes eurypidi poete obijcit ioculariter matrē eius ne holus quidem legittimum venditaſſe: ſed ſcandicem. Eſt ⁊ venditare quaſi oſtentare. Hinc ⁊ forma ⁊ oratio vendibilis quaſi plauſibilis ⁊ allectrix.

Vendibile qḋ facile vendi põt. Ci. ĩ ruſ. Accedēt ſalicta ad min turnas adiūgeť: ⁊ illa via vẽdibilis herculãtea multarꝫ deliciarꝫ ⁊ magne pecunie. Per trãſlationē poniť pro vulgari ⁊ vulgo grato. Idē in Lel. Tñ illi⁹ vẽdibilē orõnē religio deorū ĩmortaliū nobis defendētib⁹ facile vincebat. i. fauorē ppłi captantē. Et in Bruto. Horꝫ etati ꝓpe coniunctus. L. Gelius nõ tam vendibilis orator q̃ vt neſciret quid ei deeſſet.

Veneo.is. veniui. vel venij. ſupino venitum exigit analogia ſiue compoſitio. Nam componitur ex venum ⁊ eo abiectis duabus litteris ſicut in vendo: ſed ipſo ſupino non vtimur. Eſt aūt verbū neutrū paſſiuum eo in declinatiõe ſequēs lꝫ apud veteres inueniať veneor: ꝓ venditus ſum. Plau. Ego ne illi venear. Uerū in hoc verbo veneo pro vendor. ipſum qḋ vendiť in ntõ poniť. ⁊ is a quo vendiť in abltõ cū ꝑpoſitiõe ⁊ pretiū in abltõ ſine ꝑpoſitione. Cui aūt vendiť in dtõ. vt. c. aureis nūmis a mãgone veniere mãcipia mihi. Sꝫ nõnunq̃ vẽditor ⁊ pretiū rei non explicanť. Plau. in Mene. Quibus hic pretiſs porci veneunt. Uar. veneunt ꝑꝑ penuriã magno. Ci. pro ſex. Quero primū quare ciuis optimi bona venierint Lac. lib. vj. vxor ac liberi venient ipſe interficere.

Venalis ⁊ hoc venale. quod vendendum eſt vel venditioni expoſitum. Ci. lib. iij. of. venales hortos ſe nõ habere dicit. Aliqñ ponitur pro ſordido auaro qui pecunie gratia ſeipm venderet. Sal. O vrbē venalē ⁊ cito periturã. Uenales etiã ſi nihil addas ſerui nouicij intelligunť qui ad vendendū ſūt expoſiti. Seruorꝫ enim alij nouicij ſunt: alij veteratores. Ulpi. ediles precipiunt ne veterator pro nouitio veneat.

Venalicius vẽditor vt in oratione corneliana. Neq; me diuitie mouēt q̃bus oẽs africanos ⁊ lelios multi venalitij mercatores ſuperarunt. Aliqñ venalitius capiť pro vendito corpore. Ply. li. xxxv. Alioſq; deinceps quos enumerare iam nõ eſt e ſanguine quiritiū ⁊ ꝓſcriptio luĩa ditatos: hoc inſigne venalitijs gregibus opprobriumq; inſolētis fortune. i. vẽditis ſeruis. Et ſic adiectiuum eſt. Sic Pompo. Jurecõ. li. dig. xxiiij. Qḋ ſi familiã domeſticã vxoris aut venalitiã parauit.

Venalitium: corpus ipſum: vel venditio: vel locus vbi nouitij venduntur. Paul. de edilitio edicto. Nam quicūq; ex venalitio nouiciorum emptus alicui miniſterio prepoſitus ſit ſtatim eum e veteratorum numero eſſe.

Venaliciarius apud Uar. ⁊ Ply. dicitur Mango ⁊ nouiciorū ſeruorum negociator.

Vafer.a.um. ꝓ calido ⁊ aſtuto accipiť: q̃ſi valde afer. Mira enĩ ſemꝑ fuit eius gentis calliditas. Ci. Non ſunt in diſputatiõe vafri. non veteratores non malitioſi. Et lib. j. de natura deo. Chryſippus: qui ſtoicorum ſomniorū vaferrimus habetur interpres. Hinc vafre aduerbium.

Vagio.is.iui.itum. vnde vagitus. pe. pro. quod proprium eſt vocis infantium dū plorant. Et vagor pro eodē ploratu. Lucr. lib. ij. Et ſuperantur item miſcetur funere vagor.

Vagus qui ſine negocio modo huc modo illuc inutiliter diſcurrit dictus ꝙ vacuus. i. ſine negocio agatur.

Vagor.aris. ĩutiliter peragro ſiue ſparſus eo: ⁊ differt ab erro: q2 vagari eſt per diuerſa. errare ꝑ aliena. Ci. lib. j. de ora. Ne vagari ⁊ errare cogať orõ. Inueniť ē̃t vago.as. Plau. in mili. Te alloquor vitij probriq; plenus q̃ circū vicinos vagas.

A vagor fit compoſitum. Euagor pro extra vagor.

Vagabundus abunde vagans.

Vagina. pe. pro. alicuius rei theca. Cuius diminutiuum eſt vaginula. Plyn. lib. xviij. Et far in vaginulis ſeruant ad ſatus. Hinc euaginare quod eſt enſem nudare. Hierony. in Ezechi. Gladium euaginabo poſt eos.

Vah. interiectio eſt inſultãtis. Hier. ad dama. Sicuti nos in linguã latinã habemus interiectiones q̃ſdã vt inſultando dicamus vah. ⁊ in admirando pape: ⁊ in dolẽdo hei. Et qñ ſilentiū volumus ĩperare ſtrictis dētibus ſpm̃ cohartamus ⁊ cogimus tm̃ ſibilum in ſonãdo. ſ. z. ita ⁊ hebei inter reliquas ꝓprietates lingue ſue hñt interiectionē: vt qñ volūt dñm deꝓcari ponant verbū petentis affectu ⁊ dicant anna dñe qḋ ſeptuaginta dixerunt. o dñe. Pla. Uah homo imprudens. Et in euangelio. Uah qui deſtruis templum dei.

Valeo.es. valui. itū. ſig̃t ſanus: ſiue potens ſum: ſemꝑ eniꝫ in bonam partē ſumiť niſi aliud addať: vt male valeo. i. eger ſum Hier. in geñ. Sanus ne eſt inq̃t. Ualet inquiunt. Et abltum exigit: ſi ipſum dari expoſcitur. Ci. lib. j. offi. Alios videmus velocitate ad curſum: alios virib⁹ ad luctandū valere. Iuue. Que mechū ſequiť ſtomacho valet. Silr cū ad preciū pertinet ſi preciū exprimať in abltõ poniť. Ply. lib. xxx. Aureum nūmus poſt annū ſexageſimū ſm ꝑcuſſus eſt q̃ argēteus: ita vt ſcrupulis valeret: ſeſtertijs vicenis. Hiero. in geñ. Terra q̃ poſtulas q̃dringentis ſiclis valet. Uar. tñ actūm dedit dicens denarij ꝙ denos eris valebant: quinarij ꝙ quinos. Uale etiã vox ſalutantis eſt. Quo verbo ⁊ qui recedit vtitur dicens vale. Et qui remanet rñdens tu quoq; vale. Sic ſalue ⁊ aue ſalutatiões ſūt venientis: q̃bus vocibus ſilr vtunť ⁊ qui ſalutant ⁊ qui ſalutati reſalutãt. Reperitur tñ aliqñ ſalue: in diſceſſu in calce epłarꝫ. Ci. vale mi: Tyro. vale ⁊ ſalue. qm̃ vo abeuntes per hec verba ſalutare ſolemus vale ⁊ ſalue: inualuit conſuetudo: vt hec ſumantur pro diſcedo ē̃t ſi cū ſtomacho ⁊ indignatione loquamur. Ter. valeant qui iter nos diſſidium querãt: qḋ perinde eſt: ac ſi diceremus. Diſcedãt a nobis: ſiue eos cū ſuo odio ⁊ maledicētia relinquamus. Cic. Si deus talis eſt vt nulla gratia nulla hoium charitate teneatur valeat Uarr. Uale ⁊ ſalue cū ad mortuos referuntur non id dictum eſt ꝙ aut valere aut ſalui eſſe poſſint: ſed qḋ ab his recedimus eos nunq̃ viſuri. Uirg. Salue eternū mihi maxime Palla. eternūq; vale. Huius verbi compoſita ſunt. Cõualeo quod eſt ſalutem recupero: a quo conualeſco vt eſt illud ꝯualuerunt de infirmitate fortes facti ſunt in bello Hier. Legimus quoſdã morbo articulari ⁊ podagre humoribus laborantes proſcriptione bonorum ad ſimplicem menſam ⁊ pauperes cibos redactos conualuiſſe. Eualeo. Inualeo. equaleo. in eodem pretio ſum vel eque potens ſum. Preualeo Reualeo. a quibus fiunt. Eualeſco. Inualeſco. preualeſco. reualeſco. Eſt ⁊ valefacio pro diſcedo.

Valitudo ſeu magis valetudo: ⁊ bona ⁊ mala dicitur. Ci. Ser. Sul. Scripſit ad me moleſte ferre: ꝙ me ꝑꝑ valitudinem tuã cum ad vrbem acceſſiſſem non vidiſſes. Bona vt apud eundem: ſed nunc valitudini tribuamus aliquid: diſtinguiť aūt epitheto: vt bona valitudo vel mala vel locis. Hora. li. j. epi. Quid foueat dulci nutricła manus alūno q̃ ſapere ⁊ fari poſſit que ſentiat ⁊ cui gratia fama valitudo contingat abunde. Dicta eſt autem valitudo per ſyncopam a validus: quaſi validitudo: ſicut ab habitus habitudo.

Valitudinarius q̃ male ſanes eſt: ⁊ qui frequenter egrotat. Sene. in queſtionibus naturalibus. Non video quare ſibi placeat qui robuſtior ſit valitudinario.

Valitudinarium. locus quo valitudinarij ⁊ infirmi curantur vt valitudinem malã bona permutent: qualia ſunt in cenobijs ſacratorum. Seneca ad Lucil. Tanq̃ in eodem valitudinario iaceam de cõi malo tecum colloquor remedia conuinco. Et Col. ꝑcipit valitudinaria lãguētib⁹ ſalubria eē ꝯſtituēda.

Valentia: potētia firmitas: cuius ꝯtrium eſt in valentia. Gellius Non morbus in lege: febriculoſus neq; nimium grauis: ſed vitium aliquod imbecillitatis atq; inualentie.

Validus.a.um.pe.coꝛ.quod eſt firmum potenſcꝫ.a quo pręualidus valde potẽs: vt apud Catũculum. Cum tibi pręualide fuerint in coꝛpoꝛe vires.

Valde aduerbiũ.ſigt multũ. Eſt enim ſyncopatum a valide. Jõ ꝓducit.e. Et valdius pꝛo validius ſicut caldus pꝛo calidus.

Valoꝛ ꝑtiũ a valeo.es. Ply. Uictoꝛiati valoꝛe redimi poteſt.

Valerius.nomẽ romani ciuis.qui pꝛimũ deuenientibus iteruꝫ de ſabinis.tertio de vtriſcꝫ triumphauit. Hic cum domũ in velia tutiſſimo loco haberet: in ſuſpitioneꝫ regni venit. Quo cognito apud populum cõqueſtus eſt: ꝙ tale aliquid de ſe timuiſſent: ⁊ miſit qui domum ſuam diruerent ſecures faſcibus: dempſit: eoſcꝫ in populi cautione ſubmiſit: legem de ꝓuocatione ad populum tulit: hic publicola cũ diẽ obijſſet puplicę ſepultus: ⁊ annuo matronarũ luctu honoꝛatus eſt.

Valeria.nomen pꝛopꝛium. Meſſalloꝛum ſoꝛoꝛis: quę amiſſo: ſeruio viro cum rogaretur cur alteri non nuberet ait. Sibi ſemper maritum Seruium viuere.

Valgij. Uide in dictione vari.

Valles.is. ⁊ vallis.is.planicies duobus laterib⁹ ĩcluſa: dicta ꝙ hincatcꝫ hinc valiata ſit. Uirg.li.xj. Eſt curuo anfractu valles accõmoda fraudi. Ser.ait. Ualles plenũ eẽ ſed metri neceſſitate compellimur vt vallis dicamus. Statius Uallis in amplexu nemoꝛum ſedet: qđ vero valles dicendum ſit diminutio indicat. Nam vallecula facit: vt vulpes vulpecula. Sꝫ ⁊ vallicula legitur. Hinc conuallis: quę eſt planicies ex omni parte compꝛęhenſa montibus vel collibus.

Vallicula diminutiuum a Uallis. Nam vallecula a valles fit. Hiero.in Leui. Et cum viderit in parietibus illius quaſi vallículas palloꝛe ſeu ruboꝛe defoꝛmes.

Valleſtria a vallibus.ſicut cãpeſtria campis. Amb.li.hexa. Per oẽm fere oꝛbem terraꝝ ⁊ ſuper terram fuerunt diffuſę aquę per valleſtria agroꝛũ concaua montiũ planiciemcꝫ campoꝝ.

Vallonia putabatur: dea quę vallibus pꝛęerat.

Vallus firmioꝛ palus quo vitis aligať. ⁊ caſtra muniũť. Uirg. Exacuunt alij vallos furcaſcꝫ bicoꝛnes. Uallum ipſa munitio. Ex vallis.n.i.palis fit vallum. Inuenitur etiam vallus pꝛo caſtroꝛum munimento. Tibul.non arces nõ vallus erat. Et vallus diminutiuum eſt a vannus.

Vallum: vulgo paliſicata: munitio caſtroꝛum. ꝙ ex vallis fiat a quo interuallum ſpatium quod inter pallos eſt vallum caſtrenſe conſtituentes quãuis etiam ad omne ſpatium interuallum dici poſſit.

Vallaris ⁊ hoc vallare.penultima pꝛoducta.quod ad vallũ pertinet vt vallaris coꝛona qua donari ſolebat: qui pꝛimus vallum hoſtium fuiſſet ingreſſus.

Vallo.as.munio firmo. ⁊ quaſi vallum facio. Lac.lib.vij. Qui libꝛatam magnitudine ſua terram vallauit montibus. Hinc componitur. Circũuallo. Idem lib.ij. Ipſumcꝫ paradiſum igne circũuallauit ne homo poſſet accedere.

Valuuli.folliculi fabę ⁊ alioꝛum leguminũ. Col.lib.viij.de ouibus tectis. Singula capita per hyemem recte paſcunť ad pręſepia tribus hoꝛdei.vel freſi cum ſuis valuulis fabę.

Valuę.hoſtia quę in ſe replicantur.

Vannus per duplex.nn.generis fęmi. Uas vimineum latum: hoc eſt cribꝛum cereale in quo pꝛopter capacitateꝫ ruſtici cogere pꝛimitias frugum ſolent ⁊ frumẽta purgare: hęc ⁊ vallus đꝛ in quo contextę ſunt virgę: ⁊ eſt foꝛmę oblongę: dicta quia in eo inſtr̃o virgę ſunt vt pali in vallo. Uel vt Uar.inquit a volatu: ꝙ inde dum iactantur leuia volent. Uirg. Et miſtica vannus iacchi. Colu.lib.ij. Ipſę autem ſpicę melius fuſtibus tunduntur: vannis expurgantur.

Vanno.as.ſigt ventillo.vt fit vannis cum frumenta purgãtur. Uar.de re ruſ. Ut quod leuiſſimum eſt in ea: atcꝫ appellať acus ac palea vannatur foꝛas extra aream. Hinc euanno extra vanno. Nonius. Euannetur dictum eſt ventiliter vel moueatur a vanno in qua leguminem ventilantur.

Vanus per ſimplex.n.adiectiuũ ⁊ accipitur mõ ꝓ vacuo. Uirg. Sed illos expectata ſeges vanis eluſit auenis. Mõ ꝓ ſtulto q̃ſi mente vacuo: ⁊ qui in rebus inanibus ſtudium collocat. Iuue. Si libitũ vano qui nos diſtinxit othoni. Mõ pꝛo mẽtiente ⁊ infido ⁊ leuia inaniacꝫ ꝓ grauibus ⁊ veris aſtutiſſime cõponente. Uirg. Ni fruſtra auguriũ vani docuere parẽtes. Nã mendax ꝓpꝛie đꝛ qui ad decipienduꝫ mentitur. Uñ idem vtrũcꝫ complexus eſt. Nec ſi miſerum foꝛtuna ſinonẽ: finxit vanum etiam mendacemcꝫ impꝛoba finget.

Vanitas.mendacium fallacitas ⁊ leuitas. Cic.lib.iij.offi. Quod ſi vituperandi qui reticuerunt: quid de his exiſtimanduꝫ eſt qui oꝛationis vanitatem adhibuerunt. Sal. Hinc homini nõ minoꝛ vanitas inerat q̃ꝫ audacia. Idem ſignificat vanitudo. Plau. Ut rem video tu inuentus a vanitudine.

Vano.as.fallo. Actius. Sic illũ vanãs in angipoꝛtũ deduxit.

Vaniloquẽtia. Apul.nihil hoĩs vaniloquẽtia cõmotus.

Vaneſco.ſcis. A vaneo.is.eſſe ꝯuenit: ⁊ ſigt vanus fio.in nihilũ redigoꝛ.fruſtra glorioꝛ. Aug.lib.iiij.ciui.dei. Non vaneſcamus inani ventoſitate iactantię. Hinc euaneſco. Uirg. Et ꝓcul intenuem ex oculis euanauit auram. Ubi euanuit eſt pręteritum ab euaneſco.quod Sipontinus negat habere. Lact. lib.v. Euanitas bꝛeui religiones falſas.

Vandalia: regio europę ſeptẽtrionalis. A vandalo fluuio q̇ regionem interfluit a qua ppli vandali ĩmanes ⁊ ferociſſimi.

Vappa.per duplex.pp.genus vini qđ ſponte deferbuit ⁊ odoꝛẽ ſapoꝛẽcꝫ amiſit.vt illud quod in exauſto vaſe reliquũ fuit ⁊ euapoꝛauit vernacula lingua dicimus. Suanito. Hoꝛ. qui vel ientanũ feſtis potare diebus: cãpana ſolitus trulla vappãcꝫ ꝓfeſtis. Inde ponitur pꝛo hoĩe ignauo vili ac nugatoꝛe: ⁊ in quo nil ſit pꝛudentię. Idẽ inſer. Non ego auarũ cum veto te fieri vappam iubeo aut nebulonẽ. Ply. Uitiumcꝫ muſto q̇buſdam in locis ſponte feruere. Qua calamitate cum deferbuit.deperit ſapoꝛ.vappęcꝫ accipit vomen.

Vapoꝛo.as.pe.pꝛo.vapoꝛẽ emitto. Amb.lib.hexa. Etiam aqua exundauit in terris ne eas ſurgentis ſolis ⁊ ſtellaꝝ micantiũ ardoꝛ exureret ⁊ tenera rerũ exoꝛdia ĩſolitus vapoꝛ lęderet. Quanti fontes fluuij lacus irrigant terras: qꝛ eas interius q̇dam ignis vapoꝛat. Lampꝛidi. Indicos odoꝛes heliogabalus ad vapoꝛandas zetas ſine carbonibus iubebat incendi.

Vari dicuntur qui introꝛſum pedes vel crura obtoꝛta gerunt. Hoꝛa.lib.j.Ser. Hunc varum diſtoꝛtis cruribus. Unde varum frequenter pꝛo obtoꝛto accipitur. Perſius. Et non fallit pede regula varo. Hinc obuaro.as.quod eſt depꝛauo peruertocꝫ. Uacię quibus in exterioꝛem partem flectunť. Uar. lib.ij.de re ruſ.de canibus ſcribit. Cruribus rectis ac potius varis q̃ꝫ vacijs. Hinc vacię ⁊ Uaciennoꝝ cognomina fluxerunt ꝙ pedibus eſſent vitioſis. Seneca in quadam epiſtola. Seruilius. Uacia latere ſciebat non viuere. Hier.in euſebij chꝛonicis. Uaciennus nobilis narbonenſis oꝛatoꝛ habeť. de quo Mar. docti patri narbo vacienni. Ualgi autem ſũt qui diuerſas ſuras habent.hoc eſt in diuerſum actas cuiuſmodi lacertarum pedes ſunt: quoꝛum vꝫ pars intra cõditur. pars extra pꝛocedit. Plau.in mili. Maioꝛẽ parteꝫ videas valgis ſuauijs. De qua ſilitudine inſtr̃m quoddã ruſticuꝫ ad areas cõplanandas valgium. Ply. appellat foꝛtaſſe lib.xvij. Seriť inq̇t menſe apꝛili area ęquata cylindris aut valgio alias denſum: alioq̇n ⁊ ſermo agreſtis valgiare vſurpat hodie pꝛo eo qđ eſt pauire coęquarecꝫ oĩno id ferre videť eẽ qđ Cato ait Cõminuito terrã ⁊ cylindro ac pauicula coęquato. In campania certe haberi genus id teſtãť tali ſpecię: q̃ſi ſurę duę in diuerſuꝫ collocatę quo vt cylindro ſupplananť arę. Uarus ẽt nomẽ fluuij qui narbonenſeꝫ pꝛouinciã ab italia diſterminat a fluctibus toꝛtuoſis ſic appellatus. Eſt ⁊ nomen poetę. Sꝫ ⁊ Uari ſeu Uarioli ſunt puſtulę cum ſegre naſcentes pueros maxime infeſtantes. Plyn.lib.xxiij. Contra ſerpentium ictus trita dꝛachmis duabus bibitur: vitia cutis in facie varoſcꝫ ⁊ letigines ⁊ ſimulata emendat ⁊ cicatrices.

Valguſtus.fuſtis vncus.

Varices.pe.coꝛ.gñis maſ.vel fę. Et varicę ⁊ per diminutionem variculę ſunt venę plus ęquo intumeſcentes: in tẽpoꝛibus: in ventre: in teſtibus ⁊ ĩguine ⁊ potiſſimũ in cruribus quas Cel. ſcribit ac Plyn.lib.xj.in cruribus viro tantum mulieri

raro pre nimio dolore naſci. Hora. Varice ſucciſo. Inde varicoſus qui hmõi venas hꝫ. Greci varices ixias vocant Auicenna auctor eſt varices accidere curſoribus ⁊ onera baiulãtibus ⁊ diu ſtantibus. Inde eſt illud. Iuuen. Varicoſus fiet. Aruſpex. Ex grãdi. ſ. ↄſiſtione ⁊ quaſi quadã ſtabulatiõe ac longo ſtatu. Varicũ legimus pro eo qui ampliore paſſu graditur. Ouid. lib. iij. de arte. Illa velut coniunx vmbri rubicũda mariti: ambulat ingentes varica fertqꝫ gradus.

Varico. as. pe. cor. ⁊ Varicor depo. a varo ⁊ ſigt deflecto tranſgredior q̃ſi varices trãſcẽdo. Vide in dictiõe diuaricor.

Varius. a. um. multiforme: ꝙ vari ineq̃les ac diuerſi ſint.

Varie dicte ſunt panthere a macularũ varietate q̃bus ſunt ſpectabiles. Ply. lib. viij. Nunc varias ⁊ perdos qui mares ſũt appellant in eo omni gñe creberrimo in africa ſyriaqꝫ. Quidam ab his pantheras ſolo candore diſcernunt.

Vario. as. diuerſum facio. Lac. lib. vj. Aliud eſt igitur ciuile ius quod pro moribus vbiqꝫ variatur.

Varietas variantia ⁊ variatio idẽ ſignificant. Lucil. li. iij. Principijs vnde hec oritur variantia rerum.

Vas vadis. gñis maſ. pro vadimonio de quo ſupra. Vas vaſis neu. In plurali ſecunde decli. pro inſtr̃o ad aliq̃d capiẽdum idoneum. cuius diminutiuum eſt vaſculum ⁊ vaſillum.

Vaſcularius. qui vaſa conficit.

Vaſcones populi vlterioris hiſpanie que in gallicum ⁊ britannicum vergit oceanum in cantabrica poſiti. hi a Metello romanorum duce obſeſſi in tantam famem compulſi ſũt vt humana carne veſcerentur.

Vaſterna. vehiculum ſeu portatura duorum equorum.

Vaſtus. a. um. magnus. Virg. Vaſtumqꝫ caua trabe currimus equor. Aliquando ponit̃ pro feroci deſerto. Hiero. Quotiẽs in illa vaſta ſolitudine. Actius. Hanc vrbem ferro vaſtam faciet. Hinc vaſtitas vaſtitudo ⁊ vaſtities. Col. lib. iiij. Pari tamen in hac terra vaſtitate beluas progenerari quis neget. i. magnitudine. Et lib. vj. Sed cum ſim ꝓfeſſus ruſtice rei precepta in fallor: non aſſeueraueram que vaſtitas eius ſcientie ↄtineret. Apul. Cui in primis tanti corporis horrori fuit. Aliquando etiam vaſtationeꝫ ſignificat. Actius. Propterea tot tantaſqꝫ habemus vaſtitates funerum.

Vaſto. as. deſtruo. Lac. lib. j. Exercitus ducere. aliena vaſtare. delere vrbes. oppida excidere. Huius compoſita ſunt. Deuaſto. ⁊ Peruaſto. que ſignificãt depredor ſpolio profligo. ⁊ q̈ſi vacuum reddo. Liui. Cortonam vrbem. Tranſumenumqꝫ lacum omni clade peruaſtat.

Vateſco. deſtruor relinquor. ſeu horridus fio. Nonius. Vareſcant inhorreſcant vel deſerantur. Actius. Iuſſit ꝓficiſci exilium quouis gentiũ ne ſcelere tuo thebani vateſcant agri.

Vates a fando dicti ſunt quaſi fates. diuinatores ſacerdotes ⁊ ꝓphete. Et vates poete a viendis verſibꝰ. Viere enĩ vincire ẽ

Vaticinor. penultima correpta. ſignificat diuino. quaſi faticinor Vaticinium ipſa diuinatio.

Vaticanus. a. um. pe. pro. a vates fit. vt vaticanus ager. Vaticanus collis non procul a Tyberi ſupra mollem adriani cõterminus ianiculo in quo petri baſilica eſt: ſic dictus ꝙ ppl's ro. eo potitus ſit vatum reſpõſo expulſis etruſcis. vt inquit Feſtus. vel ſm Gel. a vaticicanis que ibi dari ſolebãt vi atqꝫ inſtinctu dei vaticani. Var. ſcribit. vaticanum deũ in eo monte fuiſſe qui infantibus primã vocem daret que eſt va. que prima in vaticano ſyllaba eſt. Aug. tñ vagitanum dixit deuꝫ tanq̃ꝫ infantiũ vagitibus preſidentem. vnde vagire dñr. Prima huius nominis corripitur. ꝙ in verſu heroico aliter ſtare non poſſit cum ſequens ſit breuis ⁊ pe. longa.

Vatrax. ⁊ vatricoſus dicitur qui crura vitioſa habet.

V ante B

Vbi aduerbium loci. ſignificat in quo loco. ⁊ modo interrogatiuum eſt. Plau. vbi id audiſti modo relatiuum. Virgil. vbi eacide telo iacet hector. Modo infinitum. vt ſcio vbi perpetraſti ſcelus. Ponitur quandoqꝫ pro aduerbio tẽporis: poſt q̃ꝫ. Virg. Hec vbi dicta dedit. Quandoqꝫ pro quando. Ter. in an. vbi voles accerſe. Virg. lib. vj. Eſt iter in ſyluis vbi celum condidit vmbra iuppiter. Ab vbi fiunt compoſita. Alicubi. Necubi. Sicubi. ſi in aliquo loco. vbiuis. vbilibet in quolibet loco. vbicunqꝫ in quocunqꝫ loco. vbinam in quo loco. ⁊ interrogatiuum eſt.

Vbiubi. ſignificat vbicunqꝫ. quemadmodum. vtut. pro vtcunqꝫ. Teren. in heau. vbiubi eſt diucellari non poteſt.

V ante D

Vdum quaſi ſudum a ſudando dicitur humidum. Virg. lib. iij. ge. Nigra ſubeſt vdo tñ cui lingua palato. Hic vuidus. a. um quod quidam ita ab humido diſtinguunt. vt vuidum ſit qđ intrinſecus habet humorem vnde vuam appellatam volunt Virg. Vuidus hiberna venit de glande menalcas. Humidũ vero extrinſecus humorem habet. Sunt qui huuidum cum h. ſcribi velint ac per ſyncopen ab humidum fieri.

V ante E

Ve coniunctio diſiunctiua. vide in dictione ve.

Vecors. quaſi ſine corde. qui eſt turbati ⁊ mali cordis. Hinc vecordia. Sal. Igitur color exãguis. fedi oculi. citus modo: modo tardus inceſſus. prorſus in facie vultuqꝫ vecordia.

Vectis generis maſ. Inſtrumentum quo clauditur hoſtium. ꝙ manibus percutiendo vehatur. Virg. Centum erei claudũt vectes eternaqꝫ ferri robora nec cuſtos abſiſtit limine ianus Vectem Cynitas agriope filius inuenit. Et vectis palus e ferro vel ligno grandior ruſticis ⁊ fabris cemẽtarijs ad multa neceſſarius. Ply. Cato vectes aquifolios laureos vlmeos fieri iubet. Item vectis dicitur lignum quo aliquid vehitur ⁊ portatur. Sic vectes erant ſudes in circulis poſite ad portandam arcam. vt eſt apud Exoduꝫ. Facies quoqꝫ vectes de lignis ſethim. Rurſus vectes ſunt inſtr̃a ad aliquid ſubuertendum euertendumqꝫ. Hora. lib. iij. car. Hic hic ponite lucida funalia ⁊ vectes ⁊ arcus oppoſitis foribus minaces. Eſt ⁊ vectis inſula in oceano ſeptentrionali. verſus tile.

Vectigal. pe. cor. vſu non ratione dicitur. ſicut ceruical. capital. tribunal. animal. Noĩatiuus enim pluralis a ſingulari plus vna ſyllaba creſcere non debet. Ergo vectigale ſm arteꝫ. In genitiuo plurali vectigaliorum. Ci. dixit. Meſſalla vectigalium. Et eſt vectigal quod ex vectura penditur. Unde ⁊ a vehendo dicitur cum ex fundis fruges in vrbem vehuntur. Sꝫ eius ſignificatio latius patet. Capitur nanqꝫ ex publico ⁊ ex priuato. vnde publica vectigalia intelligere debemus ex quibus vectigal accipit fiſcus. Priuata que quiſqꝫ ſumit ex reditibus ⁊ fructibus. Ci. in paradox. Ex meo tenui vectigali capio ego ducenta. Pau. Ceſe harundinis vel pali compendium ſi in eodẽ fundo vectigal eſſe conſueuit ad fructuariuꝫ pertinet. Cice. lib. ij. offi. Ut bona valitudo voluptati anteponatur. vires celeritati externorum autem: vt gloria diuitijs: vt vectigalia vrbana ruſticis edibus ⁊ mercibus. i. ꝓuentus reditus introitus. Dr̃ ẽt hic ⁊ hec vectigalis ⁊ hoc vectigale pro tributario. Sic ꝓuincie agri hoĩes qui tributa ꝑſoluunt vectigales dñr. Ci. li. iii. of. Quas ciuitates. L. Sylla pecunia accepta ex ſenatu ſcõſulto liberaſſet. vt he rurſus vectigales eẽnt. Sue. in Ceſa. Agrũ campanũ ad ſubſidia reip. vectigalem relictũ. diuiſit extra ſortẽ. Ci. in catil. Et ſyluas lucoſqꝫ publicos. romani vectigales habuere. Liui. Utrũ annibal h̃ ſit emulus itinerum herculis: vt ipſe fert. an vectigalis ſtipẽdiariuſqꝫ ⁊ ſeruus populi romani a patre relictus.

Vecto. as. frequentatiuũ eſt a veho. is. a quo vectatio qđ nomẽ ſemper paſſionem ſignificat contra aliorum verbalium naturam. hinc vectito. as. frequentatiuum a vecto.

Vectabulum. vehiculum.

Vector q̃ ĩ aliena naui. vel equo vel plauſtro vehit̃ ꝑtio. Quiti. In nauim filij mei male ꝑmutatus vector ĩponor. Aliq̃n dr̃ is qui vehit. Ci. Etiam ſummi gubernatores in magnis tẽpeſtatibus a minoribus vectoribus admoueri ſolent.

Vectorius. a. um. qđ vehit. vel aptũ ẽ ad vehẽdũ. Var. neqꝫ idẽ q̃ vectorios facere vult. ſ. equos ad ephippiũ aut ad predã q̃ꝫ